

SVENSKA
RUN-URKUNDER,

UTGIFNA

AF

RICHARD DYBECK.

Första Samlingen.

STOCKHOLM,
TRYCKTE HOS JOH. BECKMAN, 1855.

Uppland. Danderyds Skeppslag. Solna socken, Stenbrottet.

En kort och ofullständig förteckning från 1600-talet öfver minnesmärken i Solna socken meddelas här för sin ålders skull, och lyder:

»Uthi öfre Frösunda och Anders Jöranssons gårde är en stoor uthuggen Runesteen. *

* Baultil 143, Liljegren 367. Dbk.

Uthi kyrkehagen vedh Prestegården nedre vedh sjöen är en gammal Skantz som sijnes Styckeavnarnes rum, stelle och updragande. Der emoth svarar äfven een gammal bårgh på andra sijdhan siöen.

Uti Presthagen äre åtskillige Jättegriffter att finna.

Vedh Ählby och Hufvestad är efter H:s N:s H:r Gabriels berättan några upresta stenar, som förmenas vara Ruunstenar.

Uthi Carlbergs Fågelgård finnes ett Runeberg.»*

I denna förteckning saknas, bland andre Runstenar, förevarande, hvilken icke eller finnes nämnd af någon annan författare,** förr än C. O. Funck (1852) upptog honom på sin karta öfver Stockholmtrakten. Dock har han ända till våren sistlidet år legat med nedvänd inskrift så sjunken i marken, att föga af honom varit i dag, och knappt något af inskriften. Vid nämnde tid lät jag resa honom.***

Han står vid en enstaka, mindre och jordtäckt klippa i den dald, som sträcker sig mellan Brunsviken och Karlberg, på lägenheten Stenbrottets egor, icke långt från Karlbergs damm, så att han är väl synlig från Bomstugan vid Karlbergsvägen mellan Stockholm och Solna kyrka. En gammal »gångstig från Sollna in i staden», upptagen å P. Wijckmans »topografiska karta ifrån norra tullen till Carlberg» af år 1699, † har strukit tätt förbi honom, och från denna har, der Runstenen är, en annan gångstig sträckt sig norr ut, så att han stått vid korsvägen.

Han är af hård granit. Runor och slingor svagt inhuggne. Hela huggningen har fullkomligt tycke af andra Uppländska runristningar.

Inskriften:

††††† * ††† * ††††††††† * ††††† * ††††† * ††††† * †††††(†) *
††† * ††††††††† *

Det är: ANUTR AUK ÞORKIRSL ÞAIR L(R)TU RASA STAI(N) IFR
ASKAUT

††††† för ††††† eller †††††; jfr Södervissinge-stenen på Jutland, utgifven af P. G. Thorsen 1839. ††† för †††††; jfr Eds-stenen, Bautil 166, Liljegren 397. † i detta ord är stupadt.

* Bautil 145, Liljegren 366. Denne märklige sten är af mig och andre förgäfves sökt. Rudling har i sin bok om Stockholm detta om honom:

»Uti Köksgården midt emot Orangehuset ligger en gammal Runsten.» Ehuru Rudling derefter upptager för honom samma inskrift, som förekommer under det nämnda numret i Bautil, står likväl hans uppgift i strid med så väl den bautilska ritningen, hvilken verkligen visar ett runeberg, beväxt med trån, som med uppgiften i närvarande förteckning, hvarföre icke olikt synes, att den lösa sten, som han nämner, är eller varit en tredje Runsten vid Karlberg.

** Karlbergs gamla drifhus har icke legat der denne sten är.

*** Kongl. Antiquitets-Akademien bekostade resningen.

† Det torde förtjena nämnas, att enligt samma karta, »en gammal gråstensmur» sträckt sig från höjderna norr om Rörstrand ner till sjön mot Sabbatsberg. Törhända en forntida befästning.

Jag må här slutligen nämna, att Johan Bureus upptager i sina handskrifna samlingar * tu runinskrifter i Stockholms stad, hvilka tåra vara förkomne. Den ene skall varit »i Torgzbrinken uthi her Augustini hws» och den andre »i gamle M. Olofs Nericiani hus.» Burei afskrifter af dem äro thyvärr ofullständige, men visa ingen öfverensstämmelse med de runinskrifter i Stockholm, som nu äro bekante.

* Förvarade i Riksbibliotheket i Stockholm.

